

§149

KS2023/231

Inriktningsbeslut avseende framtida avloppsrening

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att arbeta vidare för att möjliggöra framtida avloppsrening i egen regi.

Ärendet

Bollebygds kommun har ett tidsbegränsat tillstånd för fortsatt drift av Bollebygds avloppsreningsverk fram till den 31 december 2025. Av tillståndsbeslutet framgår att någon förlängning av tillståndet kan inte ges mot bakgrund av verksamhetens påverkan på gällande miljökvalitetsnormer i recipient Nolån. För Bollebygds kommun är det av största vikt att det finns kontinuitet i verksamheten, och att kommunen kan uppfylla de krav som ställs på en långsiktigt hållbar avloppslösning. Läget för kommunen har förändrats jämfört med situationen då det tidsbegränsade tillståndet meddelades 2019 och då diskussioner fördes om delägarskap i Gryaab med en överföringsledning till Ryaverket.

Kommunen beslutade under kommunfullmäktigemötet i mars 2019 att gå in i ett delägarskap. Planen då var att koppla på mot Gryaabs reningsverk år 2023. Lösningen med överföringsledning mot Gryaab har visat sig bli mer kostsam än vad som först bedömdes. Idag saknas avtal med Härryda Vatten och Avfall AB kring möjligheten att få transitera avloppsvatten mot Ryaverket genom Härryda och saknas gör även kostnadsfördelningen. Frågan har därför väckts internt om att som alternativ undersöka kommunens möjligheter för att fortsätta rena avloppsvattnet i egen regi, men efter en ombyggnation av det befintliga reningsverket så att det ska uppfylla de krav på utsläppsnivåer som sannolikt kommer att ställas.

Fram till 2021 har det även varit oklart om Bollebygds kommun skulle kunna avleda avloppsvattnet mot Ryaverket. Genom beslut meddelat av Länsstyrelsen i april 2021 medgavs Gryaab att Bollebygds avloppsreningsverk (och Olsfors avloppsreningsverk) får anslutas till Ryaverket, men först efter att Gryaabs avloppsledningskapacitet under Mölndalsån har utökats genom att ytterligare en ledning har tagits i bruk.

Gryaab har i juni 2023 ansökt hos Mark- och miljödomstolen om tillstånd för denna förbindelseledning under Mölndalsån. Av ansökan framgår att tidplanen för projektet är satt till tre år från erhållet beslut. Ledningen skulle enligt ansökan då kunna vara klar att tas i bruk under 2027.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har arbetat vidare med framtida VA-lösning och har genomfört utredningar. Samhällsbyggnadsförvaltningen har även i uppdrag att söka tillstånd för den mellanperiod som blir för en tillfällig lösning. Ett yrkande om förlängning av nuvarande tillstånd

har under oktober månad 2023 ingivits av samhällsbyggnadsnämnden till miljöprövningsdelegationen vid länsstyrelsen. Detta beslut om inriktning avser alternativen att bygga ut befintligt avloppsreningsverk eller att bygga en överföringsledning för anslutning till GRYAAB. Den framtida avloppsreningen omfattar både Olsfors reningsverk samt Bollebygds reningsverk oaktat vägval för framtida VA-lösning.

Bollebygds kommun har tillsammans med konsult utvärderat vilken framtida systemlösning för spillvattenhanteringen som bedöms vara mest fördelaktig. En multikriterieanalys (MKA) har använts som metod för att jämföra alternativen och rekommendera det mest fördelaktiga och hållbara alternativet utifrån kriterier som bedömts som viktiga för beslut om vägval. En arbetsgrupp med representanter från samhällsbyggnadsförvaltningen respektive kommunstyrelseförvaltningen har deltagit i arbetet.

Vid möte i Gryaabs ägarråd den 19 januari 2023 informerade ägarrådsrepresentant från Bollebygds kommun övriga delägare om att Bollebygds kommun utreder möjligheten att ta hand om spillvatten i egen regi och därmed kanske inte har för avsikt att avleda avloppsvatten till Ryaverket i enlighet med tidigare intentioner. Utredningens resultat kan medföra att Bollebygds kommun omprövar val av framtida avloppsrening. Det har funnits oklarheter i hur stor del av kostnader som skulle belasta Bollebygds kommun med en överföringsledning. Kostnaden har presenterats och belastningen för VA-kollektivet ökar för det alternativ som avser Gryaab. Idag finns andra förutsättningar är när beslut togs om delägarskap i Gryaab. Prognosen för befolkningsunderlag har minskat, och kostnader för överföringsledningar har ökat. Ägarrådet kom överens om att ta fram ett intentionspapper/avsiktsförklaring där delägarnas olika behov säkerställs i det fall att Bollebygds kommun på sikt önskar lämna eller förändra delägandet i Gryaab AB. Gryaab AB har i samverkan med delägarnas VA-huvudmän på ägarrådets uppdrag utarbetat en avsiktsförklaring som godkändes i ägarråden 1 juni 2023. Avsiktsförklaringen ska beslutas av respektive delägares kommunfullmäktige. Detta ärende hanteras separat.

Utifrån rapport ”Bollebygds framtida avloppshantering - utvärdering av alternativ” och de faktorer som ingått i analysen där tjänstepersoner från samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen deltagit, framkommer att alternativet att rena avloppsvatten i egen regi är att förespråka.

Kommunfullmäktige fattar slutlig beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att arbeta vidare för att möjliggöra framtida avloppsrening i egen regi.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Inriktningsbeslut avseende framtida avloppsrening
- Bollebygds framtida avloppshantering_231026- slutversion
- Bollebygds framtida avloppshantering 2023-10-26- sammanfattning
- Bilaga 1. PM Kostnadsberäkning av alternativ för Bollebygds framtida avloppshantering
- Bilaga 3 Kartor-bedömningsunderlag för kriterierna miljö och socialt

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad